

20140381111

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

Врз основа на член 41 став (4) од Законот за филмската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/13 и 18/14), министерот за култура донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА НАЧИНОТ НА КАТЕГОРИЗАЦИЈА НА ФИЛМОВИТЕ, ЗА ОБЛИЦИТЕ НА АКУСТИЧНО И ВИЗУЕЛНО ПРИКАЖУВАЊЕ НА КАТЕГОРИЈАТА НА ФИЛМОВИТЕ И ЗА ВРЕМЕНСКИТЕ ПЕРИОДИ ВО КОИ МОЖЕ ДА СЕ ПРИКАЖУВААТ ФИЛМОВИТЕ ШТО МОЖАТ ШТЕТНО ДА ВЛИЈААТ ВРЗ ФИЗИЧКИОТ, ПСИХИЧКИОТ И МОРАЛНИОТ РАЗВОЈ НА ДЕЦАТА И НА МЛАДИТЕ

I. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот на категоризација на филмовите, облиците на акустично и визуелно прикажување на категоријата на филмовите и временските периоди во кои може да се прикажуваат филмовите што можат штетно да влијаат врз физичкиот, психичкиот и моралниот развој на децата и на младите.

Член 2

Во филмови што можат штетно да влијаат врз физичкиот, психичкиот и моралниот развој на децата и на младите се категоризираат филмовите што вклучуваат: описи, сцени и/или глетки на очигледно насилство (вербално, психичко и физичко) и на очигледно сексуално однесување и сексуално однесување забрането со закон; непристоен говор, говор на омраза и дискриминација; облици на однесување опасни за здравјето, безбедноста, психофизичкиот и емоционалниот развој на децата и на младите; поведение навредливо за човековото достоинство; поттикнување и инструкции за употреба на дрога и други психотропни супстанции, а се лесни за имитација од страна на деца.

Член 3

Категоријата на филмовите согласно овој правилник соодветно се истакнува на: долгометражни или краткометражни играни филмови, документарни и анимирани филмови, како и на промотивните материјали за нив, што се дистрибуираат во Република Македонија за киноприкажување односно за друга форма на јавно прикажување, со исклучок на радиодифузно емитување.

Член 4

Облиците на акустично и визуелно прикажување на категоријата на филмовите се емитуваат пред почетокот на прикажување на: долгометражни играни филмови, краткометражни играни филмови, долгометражни и краткометражни документарни и долгометражни и краткометражни анимирани филмови (во натамошниот текст: филмовите) и се истакнуваат на првата страница во долниот лев агол на промотивниот материјал за филмовите што се дистрибуираат во Република Македонија за киноприкажување, односно за друга форма на јавно прикажување, со исклучок на радиодифузно емитување.

II. Категории на филмови

Член 5

Филмовите се категоризираат во пет категории и тоа: прва категорија – филмови наменети за целата публика, втора категорија – филмови за кои се препорачува надзор од родител или старател, трета категорија – филмови што не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател, четврта категорија – филмови што не се препорачуваат за млада публика под 16 години и петта категорија – филмови што не се препорачуваат за публика под 18 години.

Прва категорија – филмови наменети за целата публика

Член 6

(1) Во прва категорија се категоризираат филмовите наменети за целата публика.

(2) Филмовите од категоријата од ставот (1) на овој член не треба да содржат: описи, сцени и/или глетки на очигледно насилство (вербално, психичко и физичко) и на очигледно сексуално однесување и сексуално однесување забрането со закон; непристоен говор, говор на омраза и дискриминација; облици на однесување опасни за здравјето, безбедноста, психофизичкиот и емоционалниот развој на децата и на младите; поведение навредливо за човековото достоинство; поттикнување и инструкции за употреба на дрога и други психотропни супстанции, а се лесни за имитација од страна на деца.

Втора категорија – филмови за кои се препорачува надзор од родител или старател

Член 7

(1) Во втора категорија се категоризираат филмовите за кои се препорачува надзор од родител или старател.

(2) Филмовите од категоријата од ставот (1) на овој член содржат: описи, сцени и/или глетки на нереално и неекстремно насилство (вербално, психичко и физичко), голотина која не е сексуално ориентирана и кои не можат да ја вознемират малолетната публика, но за нивно следење се препорачува надзор од родител или старател.

Трета категорија – филмови што не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател

Член 8

(1) Во трета категорија се категоризираат филмовите што не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател.

(2) Филмовите од категоријата од ставот (1) на овој член содржат: описи, кратки сцени и/или глетки со физичка и психолошка закана, со хорор-секвенци, насилство и голотина која не е сексуално ориентирана и со употреба на јазик кој е соодветен на возраста за деца под 12 години и не содржат описи, сцени и/или глетки од член 6 став (2) од овој правилник.

Четврта категорија – филмови што не се препорачуваат за млада публика под 16 години

Член 9

(1) Во четврта категорија се категоризираат филмовите што не се препорачуваат за млада публика под 16 години.

(2) Филмовите од категоријата од ставот (1) на овој член не содржат: очигледни описи, сцени и/или глетки на голотија која е сексуално ориентирана; очигледни сексуални содржини или други содржини кои го кршат законот и преставуваат кривично дело, кои можат да нанесат штета на поединецот или на општеството (детално прикажување на насилни или опасни активности или нелегална употреба на наркотици, а кои се штетни за јавното здравје и моралот).

Петта категорија – филмови што не се препорачуваат за публика под 18 години

Член 10

(1) Во петта категорија се категоризираат филмовите што не се препорачуваат и не се соодветни за публика под 18 години.

(2) Филмовите од категоријата од ставот (1) на овој член содржат описи, сцени и/или глетки од член 2 од овој правилник.

III. Временски периоди

Член 11

Во зависност од очекуваниот состав на публиката во објектите за киноприкажување, односно за друга форма на јавно прикажување, филмовите може да се прикажуваат во следниве временски периоди:

1. Филмовите од прва категорија - филмови наменети за целата публика - може да се прикажуваат во текот на целото деноноќие.

2. Филмовите од втора категорија - филмови за кои се препорачува надзор од родител или старател - може да се прикажуваат во периодот од 9 до 19 часот.

3. Филмовите од трета категорија - филмови кои не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател - може да се прикажуваат во периодот од 12 до 20 часот.

4. Филмовите од четврта категорија - филмови кои не се препорачуваат за деца под 16 години - може да се прикажуваат во периодот од 18 до 22 часот.

5. Филмовите од петта категорија - филмови кои не се соодветни за публика под 18 години - може да се прикажуваат во периодот од 18 до 24 часот.

IV. Начин на категоризација на филмовите

Член 12

Дистрибутерот, односно киноприкажувачот ја врши категоризацијата на филмот во согласност со членовите од 6 до 10 од овој правилник.

V. Облици на акустично и визуелно прикажување на категоријата на филмовите - предупредувачки знаци

Член 13

(1) Облици на акустично и визуелно прикажување на категоријата на филмовите се предупредувачки знаци кои се прикажуваат на филмовите кои се дистрибуираат во Република Македонија за киноприкажување, односно за друга форма на јавно прикажување, со исклучок на радиодифузно емитување и на нивните промотивните материјали, а претставуваат комбинација од акустично, вербално, текстуално и визуелно предупредување.

(2) Предупредувачките знаци од ставот (1) на овој член се во следниве бои:

- прва категорија – филмови наменети за целата публика – зелена боја,
 - втора категорија – филмови за кои се препорачува надзор од родител или старател – жолта боја,
 - трета категорија – филмови што не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател – портокалова боја,
 - четврта категорија – филмови што не се препорачуваат за млада публика под 16 години – сина боја и
 - петта категорија – филмови што не се препорачуваат за публика под 18 години – црвена боја.
- (3) Предупредувачките знаци од ставот (1) на овој член се дадени во прилог кој е составен дел од овој правилник.

Член 14

Предупредувачките знаци од членот 13 од овој правилник се однесуваат на сите филмови категоризирани во согласност со овој правилник.

Член 15

(1) Пред почетокот на филмовите што се дистрибуираат во Република Македонија за киноприкажување, односно за друга форма на јавно прикажување, со исклучок на радиодифузно емитување, се емитува предупредувачкиот знак што укажува на категоријата на филмот, а трае најмалку три секунди.

(2) Пропагандните материјали чија цел е да го промовираат филмот кој ќе започне да се дистрибуира во Република Македонија го содржат предупредувачкиот знак во согласност со членовите 4 и 13 од овој правилник, што укажува на која категорија припаѓа филмот, односно за која публика е наменет или не се препорачува.

VI. Завршна одредба

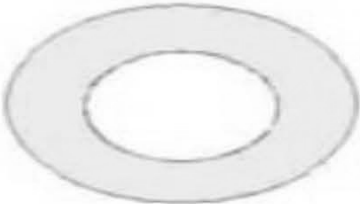
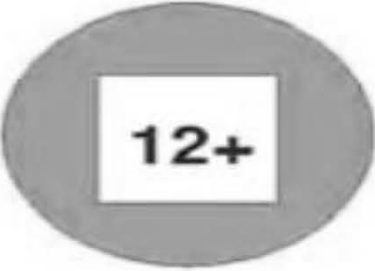
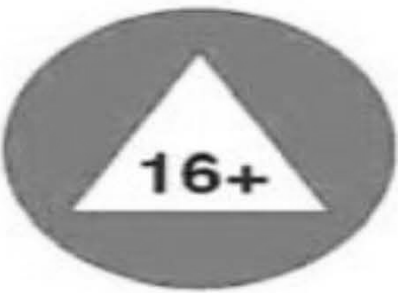
Член 16

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 54-1481/1
6 февруари 2014 година
Скопје

Министер,
д-р Елизабета Канчевска - Милевска, с.р.

Прилог - Предупредувачки знаци за категориите на филмови кои се киноприкажуваат

 цела публика	ПРАВА КАТЕГОРИЈА Филмови наменети за целата публика
 родителски надзор	ВТОРА КАТЕГОРИЈА Филмови кои содржат описи, сцени и/или глетки што можат да ги вознемират децата и младите. За следење на овие филмови се препорачува надзор од родител или старател
 12+	ТРЕТА КАТЕГОРИЈА Филмови што не се препорачуваат за деца под 12 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател
 16+	ЧЕТВРТА КАТЕГОРИЈА Филмови што не се препорачуваат за деца под 16 години и за чие следење е неопходен надзор од родител или старател
 18+	ПЕТТА КАТЕГОРИЈА Филмови што не се соодветни за деца под 18 години